

## **INFORMATIEMEMO RAAD**

**Kenmerk:**

2022-055567

**Datum B&W-vergadering:**

29 november 2022

**Onderwerp:**

Gebiedsaanpak A325/N325

**Kennis nemen van:**

Gebiedsaanpak A325/N325 en vervolgproces

**Status advies:**

Openbaar

**Argument:** (indien niet openbaar)

N.v.t.

**Portefeuillehouder:**

Wethouder Wijnte Hol

**Betrokkenen bij voorstel extern:**

Regiocoördinator Mobiliteit, provincie Gelderland

**Betrokkenen bij voorstel intern:**

S. Tempelman, Senior beleidsmedewerker strategie (TSP)

**Bijlagen:**

- Gebiedsaanpak A325/N325 (maart 2022)

## **Inleiding**

De provincie wil de corridor A325/N325 op de schop te nemen. De viaducten zijn aan het einde van hun levensduur en de weginrichting voldoet niet aan de huidige eisen. Met de verwachte ruimtelijke ontwikkelingen rondom deze corridor zal de automobilititeit sterk blijven groeien. Dit heeft effect op de doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid.

Dit was aanleiding voor de provincie om een brede verkenning op te starten. Het resultaat is het bijgevoegde rapport Gebiedsaanpak A325/N325. Deze verkenning bevat aanbevelingen voor een toekomstbestendige beheersing van de behoefte aan mobiliteit en in samenhang daarmee de inrichting van de A325/N325. De bestuurders van Overbetuwe, Lingewaard, Arnhem, Nijmegen, Groene Metropoolregio, Rijkswaterstaat en provincie Gelderland hebben kennisgenomen van dit rapport en is er overeenstemming bereikt over de vervolgstappen. Deze memo beschrijft de stand van zaken van deze gebiedsaanpak en de acties die we hebben ondernomen met betrekking tot de motie M-2 Omgeving A325 veilig en bereikbaar met aandacht voor geluid- en luchtkwaliteit.

## **Resultaten Gebiedsaanpak A325/N325**

De bereikbaarheid en leefbaarheid in het Middengebied staan onder druk. Daarom hebben de 7 betrokken overheden gezamenlijk gekeken naar de toekomstige bereikbaarheid, in de context van alle ontwikkelingen rondom de corridor. Er zijn mogelijke kansen en bedreigingen voor verschillende modaliteiten (fiets, OV, auto) onderzocht, zowel in de noordzuid- als de oostwest richting.

Op basis van het rapport is het advies om in te zetten op een combinatie van maatregelen om hiermee de groei van de automobilititeit te dempen. Ruim 55% van alle verplaatsingen in dit gebied is op dit moment namelijk per auto, en 1/3 van de verplaatsingen is korter dan 5 km. Het is noodzakelijk dit om te buigen, zeker gelet op de verwachte groei van 30% extra autoverkeer in 2040. De grootste groei tussen 2020 en 2040 doet zich voor in de stedelijke gebieden, voornamelijk door grote woningbouwontwikkelingen in Arnhem Oost en Nijmegen Noord. Relatief gezien groeien de verplaatsingen van- en naar Elst, Huissen, Bommel en de andere kernen echter vrijwel net zo hard of zelfs harder dan van- en naar Arnhem (gemiddeld 36%). De groei van- en naar Lingewaard komt neer op gemiddeld 39% en naar Overbetuwe op gemiddeld 33%. In Nijmegen is de gemiddelde groei groter: 56%. Concluderend valt te stellen dat de verplaatsingen dusdanig hard groeien, dat hier een in het gehele gebied een grote opgave ligt

Een integrale en multimodale gebiedsaanpak is nodig, waarbij de partners in het gebied mobiliteitsbeleid en -maatregelen met elkaar afstemmen. Uit de verkenningen met de uiteenlopende scenario's in dit rapport blijkt dat de gebieden met een woningbouwopgave een houvast bieden om de voorspelde mobiliteitsgroei rondom de A325/N325 te beïnvloeden. Dit past binnen de opgaven zoals die beschreven zijn in (de gebiedsuitwerking Middengebied van) de regionale Verstedelijkingsstrategie. De conclusie uit de verkenning is daarom ook in de verstedelijkingsstrategie afspraken over mobiliteit te verankeren, zowel bij nieuwe woningbouw als ook bij nieuwe werkgelegenheid. Slimme verstedelijking maximaliseert het fiets- en OV-gebruik en dempt namelijk de voorspelde groei van het autoverkeer.

Deze studie adviseert: "Demp de groei van het autoverkeer en kom tot een gebiedsgericht investeringsagenda met 6 aanvullende bouwstenen"

1. Verbind de ruimtelijke ontwikkelingen maximaal multimodaal
2. Vergroot de vanzelfsprekendheid van de fiets en geef het een investeringsbudget dat het verdient
3. Maak een strategische keuze over een andere rol en functie van de A325/N325

4. Doseer gemotoriseerd verkeer op de stadsrand inclusief hubs en voorrang voor HOV
5. Maak de voetganger en fiets hoofdgebruiker van onze straten en wegen
6. Zet in op lagere parkeernormen en stimuleer deelmobiliteit in buurten en wijken.

Met dempen van de groei van autoverkeer ligt de focus vooral op het laten afnemen van vooral de interne autoritten in het gebied. Er wordt ingezet op meer fietsen en lopen, maar ook meer gebruik van de reguliere bus en sprinter om de verplaatsingen op de middellange afstand te nemen. Aanvullend op de langere afstanden wordt ook ingezet op meer fietsen in plaats van de auto pakken en meer gebruik maken van autodelen.

## **Vervolg**

In het bestuurlijk overleg is (op basis van het rapport) de noodzaak erkent dat er maatregelen in het gebied nodig zijn. De partijen vinden het allemaal belangrijk (daar waar mogelijk) samen stappen te nemen. De resultaten van de Gebiedsaanpak A325/N325 worden toegepast in twee sporen. Allereerst in de (sectorale) mobiliteitsprogramma's van betrokken overheden. Als tweede vindt toepassing plaats in de gezamenlijke (integrale) programma's van de Verstedelijkingstrategie.

Om dit concreet te maken is afgesproken een nadere verkenning van acties en projecten uit te voeren. Hieronder treft u een 10 puntenplan aan waaraan door de genoemde partners gezamenlijk gaat worden gewerkt.

### **1. Verkenning A325**

Dit betreft een nadere analyse van de inrichting van de A325. Verkend wordt hoe bestaande viaducten worden vervangen en waar nadere maatregelen nodig zijn voor de afwikkeling van het verkeer. Bijvoorbeeld het snelheidsregime op de A325. Trekker is provincie Gelderland. Aandachtspunten in deze verkenning zijn de bereikbaarheid en leefbaarheid in het Middengebied. Inzichtelijk zal gemaakt moeten worden wat de effecten zijn van aanpassingen op de A325 op de verkeersafwikkeling onderliggend wegennet, geluidsniveau en luchtkwaliteit.

### **2. Pre-Verkenning extra doelgroepstrook A325**

Een verkenning naar een mogelijke doelgroepstrook ten behoeve van hoogwaardig OV in combinatie met een aantal belangrijke opstappunten, bijvoorbeeld bij de carpoolplaats Elst. Trekker is provincie Gelderland. Eén van de aandachtspunten in deze verkenning zijn de effecten op het bestaande OV-netwerk. Dit mag niet verslechteren.

### **3. Lobby Linge kruising**

Een verdere verkenning (in het kader van klimaatadaptatie) naar middelen voor het "op poten zetten" van de A325, ter hoogte van het huidige viaduct Kampsestraat (Elsterbrug). Dit in het kader van hoogwaterveiligheid. Tegelijk ontstaat een mogelijkheid voor een betere fietsverbinding tussen Bommel en Elst via deze Linge kruising. Een en ander past bij het Ambitiedocument Boven-Linge. Trekker van de lobby is de provincie Gelderland.

### **4. VeluweWaalpad**

Er is overeenstemming bereikt over de gezamenlijke aanpak van het VeluweWaalpad, een nieuwe hoogwaardige fietsverbinding tussen Arnhem-Elst en Nijmegen. De raad is hierover geïnformeerd (2022-026796). Er vindt een nadere verkenning plaats en er wordt toegewerkt naar een ontwerp voor de gehele route. De planning is dat dit medio 2023 gereed is. Hierbij worden ook oost-westverbindingen meegenomen (zgn. feeders) uit de Fietsagenda en de ontwikkelingen binnen Knoop 38. Trekker van deze verkenning is provincie Gelderland.

5. *Verkenning fiets en OV Huissen-Arnhem*

Een nadere verkenning voor een betere fiets-ontsluiting Huissen-Arnhem. Trekker is de GMR. Een verkenning naar de verbetering van de OV-ontsluiting (via Arnhem-zuid) zal door de provincie Gelderland worden opgepakt.

6. *Langzaam verkeer verbinding Elst-Bemmel (viaducten A325/Bemmelseweg en A15/Plak)*

Aanleg fietsbrug Bemmelseweg/A325 (fietsverbinding oost-west) wordt nader uitgewerkt door de gemeente Overbetuwe. Voor deeltraject in Bemmel (Plak) heeft de gemeente Lingewaard overleg met provincie over mogelijkheden subsidie.

7. *Mobiliteitshubs (overstappunten)*

Op diverse plaatsen in de regio wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheid van de aanleg van een nieuw of opwaardering van een bestaand overstappunt (waar bijvoorbeeld van auto op bus of fiets kan worden overgestapt). Dit om de groei van het autoverkeer naar de stedelijke centra te dempen. Het gaat om de volgende locaties: P+R Nijmegen-noord, station Arnhem-zuid, Gelredome/Kronenburg, station Elst en N839 Karstraat/Bemmel. Voor station Elst wordt verkend hoe we de kwaliteit van deze hub kunnen verbeteren o.a. ook met meer voorzieningen voor deelmobiliteit.

Trekkers zijn de individuele gemeenten, met ondersteuning vanuit GMR en provincie.

Vanuit deze ontwikkelingen is het de wens van partijen om toe te groeien naar een netwerk van mobiliteitshubs met gelijke uitstraling en gelijk aanbod aan voorzieningen (waaronder vormen van deelmobiliteit) in de regio.

8. *(H)OV: routing en maatregelen*

Het gaat hierbij om nadere verkenning naar een betere ontsluiting en routing door het openbaar vervoer, op diverse plaatsen in de regio, rondom de A325/N325. Trekker is provincie Gelderland. Aandachtspunt is de OV-verbinding Elst-Bemmel (lijn 35).

9. *Gedragsaanpak*

Onderdeel van de Agenda 2023-2026 van Slim en Schoon Onderweg is een gedragsaanpak voor de corridor A325/N325 te ontwikkelen. Het programmamanagement wordt door de GMR gedaan, de uitwerking van maatregelen is nog in bewerking.

10. *Positie van fiets en voetganger*

De verdichtingsopgave betekent dat het aantal voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer gaat groeien. Deze modaliteiten hebben derhalve ook meer fysieke ruimte nodig op de wegen en kruispunten. Geadviseerd wordt om meer ruimte te geven aan verblijfskwaliteit en groen.

Met name in de steden moet de concurrentiepositie van fiets en voetganger worden versterkt. Verder zal ook ingezet moeten worden op lagere parkeernormen en stimulering deelmobiliteit in buurten en wijken. Ook dit is noodzakelijk om de vanzelfsprekendheid van autogebruik te verminderen. Concrete invulling van projecten moet nog nader worden bepaald.

De provincie Gelderland en de GMR hebben geprobeerd om voor een aantal onderdelen van dit 10-puntenplan een bijdrage te krijgen van het Rijk. In Bestuurlijk Overleg MIRT (= Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport) van 10 november jl. heeft het Rijk laten weten dat ze (nog) niet bereid zijn om financiële middelen te reserveren voor deze projecten (o.a. Linge kruising, VeluweWaalpad en HOV). Deze lobby wordt de komende tijd voortgezet.

In de motie M-2 (Omgeving A325 veilig en bereikbaar met aandacht voor geluid- en luchtkwaliteit) vraagt u om met de provincie Gelderland in gesprek te gaan over een samenhangend plan waar de A325, de 4 oost-westverbindingen en het VeluweWaalpad deel van uitmaken. Aandachtspunten zijn: verkeersveiligheid voor met name het fietsverkeer; bereikbaarheid van Elst; geluidsoverlast en luchtkwaliteit.

## Consequenties

## Communicatie

Behandelend adviseur voor technische vragen Vincent Dinnissen, tel.: 14 0481, e-mail: [info@overbetuwe.nl](mailto:info@overbetuwe.nl)

P.J.E. Breukers

onskenmerk